

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

BKA.WK.0912.6.2019.BC-F

Warszawa, 16 lipca 2019 r.

Pan

dr Marek Jasiński

Rektor

**Niepaństwowej Wyższej Szkoły
Pedagogicznej w Białymstoku
Al. Jana Pawła II 91
15-703 Białystok**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ (dalej: ustawa o kontroli) oraz art. 427 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce² (dalej: Pswn), Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: Minister) przeprowadził w Niepaństwowej Wyższej Szkole Pedagogicznej w Białymstoku, Al. Jana Pawła II 91, 15-703 Białystok (dalej: Uczelnia), kontrolę nr 6/2019, w zakresie funkcjonowania pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w latach 2017 - 2018.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w okresie od dnia 25 lutego 2019 r. do dnia 8 kwietnia 2019 r. przez Bogumiłę Cieśla-Fajks oraz Jerzego Przybyłowskiego, głównych specjalistów w Biurze Kontroli i Audytu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: MNiSW).

Ze względu na konieczność zbadania w toku kontroli zagadnień wymagających wiedzy specjalistycznej do udziału w kontroli na podstawie art. 428 ust. 2 Pswn, powołano w charakterze eksperta Panią Teresę Kuźnik.

Na podstawie art. 47 w związku z art. 46 ust. 1 ustawy o kontroli, przekazuję Panu Rektorowi niniejsze *Wystąpienie pokontrolne*, zawierające ustalenia i ocenę skontrolowanej działalności wraz z zaleceniami.

¹ Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092, z późn. zm.

² Dz. U. z 2018 r., poz. 1668

I. OCENA OGÓLNA

Skontrolowaną działalność Uczelni w zakresie funkcjonowania pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w latach 2017-2018, z uwzględnieniem przyjętych kryteriów legalności, rzetelności, gospodarności i celowości ocenia się **negatywnie**.³

W toku kontroli **stwierdzono następujące nieprawidłowości:**

- gromadzenie środków pochodzących z dotacji MNiSW w sposób uniemożliwiający ich pełną identyfikację, tj. niezgodnie z art. 92 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (dalej: *Psw*)⁴,
- nieprzeznaczenie środków dotacji w kwocie 107 838,41 zł na cele określone w art. 103 ust. 3-7 *Psw*,
- wydatkowanie niezgodnie z przeznaczeniem kwoty 123,00 zł wskutek przekroczenia limitu 0,2% dotacji środków na pokrycie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg, czym naruszono wymóg art. 103 ust. 6 *Psw*,
- nieprzekazanie w terminie do dnia 15 stycznia 2019 r. środków funduszu pomocy materialnej w kwocie 107 997,00 zł na rachunek bankowy prowadzony przez Bank Gospodarstwa Krajowego,
- zawarcie w *Regulaminie ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Białymstoku*⁵ zapisów sprzecznych z postanowieniami *Psw* w zakresie terminów wypłat stypendiów oraz dokumentacji związanej z ustalaniem dochodu rodziny studenta ubiegającego się o pomoc materialną,
- nieregularne realizowanie wypłat środków pomocy materialnej dla studentów, tj. niezgodnie z art. 184 ust. 3 *Psw*,
- nieprzechowywanie wszystkich dokumentów dotyczących przyznania pomocy materialnej w teczce akt osobowych studenta, czym naruszono § 4 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r.

³ Minister stosuje następującą skalę ocen: pozytywna, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna

⁴ Dz.U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.

⁵ Wprowadzony Zarządzeniem Rektora z 15 września 2012 r.

w sprawie dokumentacji przebiegu studiów⁶ (dalej: rozporządzenie w sprawie dokumentacji przebiegu studiów),

- okresowym przeznaczaniu środków dotacji na regulowanie zobowiązań powstałych w związku z funkcjonowaniem Uczelni,
- niezgodność danych widniejących w sprawozdaniach finansowych Uczelni z ewidencją księgową i ustalonym stanem faktycznym, co świadczy o nierzetelności sporządzenia ww. dokumentów,
- brak w dowodach księgowych elementów określonych w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych,
- brak akceptacji Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego Zarządzeń Rektora Uczelni w sprawie szczegółowych zasad przyznawania stypendium rektora, czym naruszono art. 186 ust. 1 *Psw*,
- niespełnianiu przez decyzje w sprawie przyznania świadczeń pomocy materialnej wymogów wynikających z art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (dalej: *Kpa*).⁷

W związku z powyższym **negatywnie** oceniono niżej wymienione obszary działalności Uczelni:

- wykorzystanie środków funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów pochodzących z dotacji.
- identyfikację środków funduszu pomocy materialnej pochodzących z dotacji.
- przechowywanie dokumentów dotyczących przyznania studentowi pomocy materialnej.

Ponadto, **pozytywnie** oceniono następujące obszary działalności Uczelni:

- dokonanie podziału dotacji w porozumieniu z organem samorządu studenckiego, czym spełniono zapis art. 174 ust. 2 *Psw* z zachowaniem wymogów zawartych w art. 174 ust. 4 *Psw*,

⁶ Dz. U. z 2016 r., poz. 1554

⁷ Dz. U. z 2016 r., poz. 23.

- przyznanie studentowi zapomogi, o której mowa w art. 173 ust. 1 pkt 8, zgodnie z art. 183 ust. 1-2 *Psw*,

Ustalenie wysokości dochodu uprawniającego do otrzymania pomocy materialnej, tj. zgodnie z art. 179 ust 3 *Psw*, przy jednoczesnym naruszeniu art. 179 ust. 2 *Psw* oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

II. INFORMACJE O JEDNOSTCE KONTROLOWANEJ:

2.1 Informacje podstawowe.

Kontrolowana Uczelnia jest uczelnią niepubliczną, działającą na podstawie decyzji Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 1995 r.⁸, udzielającej zamieszkałej w Białymstoku, (dalej: Założyciel) zezwolenia na utworzenie niepaństwowej uczelni pod nazwą „*Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna*” z siedzibą w Białymstoku. Decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 6 września 2009 r.⁹ pozwolenie udzielone Pani (dalej: Uczelnia) zostało przeniesione na zamieszkałego w Białymstoku przez (dalej: Uczelnia) Uczelnia została wpisana do Ewidencji uczelni niepublicznych pod numerem 83.

(dowód: akta kontroli str. 128-130)

2.2 Posiadane uprawnienia do prowadzenia studiów.

Na podstawie danych zawartych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on (dalej: System POL-on) ustalono, że w kontrolowanym okresie Uczelnia posiadała uprawnienia do prowadzenia kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunkach: administracja¹⁰, praca socjalna¹¹, pedagogika, bezpieczeństwo wewnętrzne. Na studiach drugiego stopnia Uczelnia posiadała uprawnienia do kształcenia na kierunkach: pedagogika oraz bezpieczeństwo wewnętrzne, a także na jednolitych studiach magisterskich na kierunku psychologia. Uczelnia nie posiada uprawnień do prowadzenia studiów doktoranckich.

⁸ Decyzja nr DNS-3-0145/TBM/158/95

⁹ Decyzja nr DSW-3-01-4001-95-07.

¹⁰ Uprawnienie nadano 13.10.2017

¹¹ Uprawnienie wygasło 1.02.2018

2.3 Władze Uczelni.

W okresie objętym kontrolą funkcję Rektora Uczelni pełnił Pan dr Marek Jasiński powołany na stanowisko przez Założyciela aktem z dnia 5 czerwca 2016 r. na okres od dnia 1 września 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2018 r., a następnie aktem z dnia 31 sierpnia 2018 r. na okres od dnia 1 września 2018 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. Kanclerzem Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Białymstoku w kontrolowanym okresie była _____ – akt powołania z dnia 1 października 1997 r.

Strukturę organizacyjną oraz zadania poszczególnych stanowisk określa *Regulamin Organizacyjny*. Zgodnie z treścią § 4 ust. 4 Regulaminu Kanclerz kieruje administracją i gospodarką finansową Uczelni, jak również ponosi odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej.

(dowód: akta kontroli str. 116-127)

Głównym Księgowym Uczelni w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 września 2017 r. była _____ powołana na to stanowisko w dniu 1 marca 2017 r. Do podstawowych zadań Głównego Księgowego należało m.in. prowadzenie gospodarki finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, przestrzeganie dyscypliny finansowej, udział w opracowaniu planów rzeczowo-finansowych.

W okresie od dnia 28 lutego 2017 r. do dnia 30 września 2017 r. ww. pracownik realizował na podstawie umowy zlecenia zadania polegające na wprowadzaniu dokumentów finansowych do programu Rewizor, sporządzaniu rachunku zysku i strat, bilansu, sporządzaniu sprawozdań finansowych oraz sprawozdań GUS.

W okresie od dnia 1 października 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. z ww. pracownikiem zawierano umowy o dzieło, których przedmiotem było księgowanie dokumentacji finansowej w systemie księgowym, zaś na okres od dnia 21 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. zawarto kolejną umowę zlecenia obligującą ww. pracownika do wprowadzania dokumentów finansowych do programu Rewizor, sporządzania rachunku zysku i strat, bilansu, sporządzania sprawozdań finansowych oraz sprawozdań GUS.

(dowód: akta kontroli str. 137-143)

III. USTALENIA KONTROLI

3.1 Wykorzystanie środków funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów pochodzących z dotacji MNiSW.

W trakcie kontroli stwierdzono, że Uczelnia nie przeznaczyła środków dotacji w kwocie 107 838,41 zł na cele określone w art. 103 ust. 3-7 *Psw*.

Uczelnia wydatkowała niezgodnie z przeznaczeniem środki dotacji w kwocie 123,00 zł wskutek przekroczenia limitu 0,2% środków na pokrycie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg, czym naruszono wymóg art. 103 ust. 6 *Psw*.

Uczelnia nie przekazała w terminie do dnia 15 stycznia 2019 r. środków funduszu pomocy materialnej w kwocie 107 997,00 zł na rachunek bankowy prowadzony przez Bank Gospodarstwa Krajowego, co stanowi naruszenie art. 243 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*¹² (dalej: *Pwu-Psw*).

Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Białymstoku zawiera zapisy sprzeczne z postanowieniami *Psw* w zakresie terminów wypłat stypendiów oraz dokumentacji związanej z ustalaniem dochodu rodziny studenta ubiegającego się o pomoc materialną.

Wypłaty stypendiów realizowane były nieregularnie, tj. niezgodnie z art. 184 ust. 3 *Psw*.

Komisja Stypendialna powołana została przez Dziekana Wydziału Nauk Społecznych, Odwoławcza Komisja Stypendialna została powołana przez Rektora, skład obu Komisji był zgodny z wymogami art. 177 ust. 1-3 *Psw*.

Przyznawanie poszczególnych rodzajów stypendiów oraz zapomóg odbywało się na wniosek studentów, tj. zgodnie z art. 175 ust. 1 *Psw*.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą: Rektor, Kanclerz Uczelni oraz Główny Księgowy¹³.

¹² Dz. U. z 2018 r., poz. 1669.

¹³ Odpowiedzialność za nieprawidłowości powstałe w okresie od 1 marca do 30 września 2017 r.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, działalność Uczelni w zakresie wykorzystania środków funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów pochodzących z dotacji MNiSW ocenia się negatywnie.

3.1.1. Wydatkowanie środków funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów pochodzących z dotacji MNiSW.

Zgodnie z zapisami art. 103 ust. 2 *Psw*, fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów tworzyły środki pochodzące z:

- 1) dotacji,
- 2) opłat za korzystanie z domu studenckiego,
- 3) opłat za korzystanie ze stołówki studenckiej,
- 4) innych przychodów, w tym opłat za wynajem pomieszczeń w domach i stołówkach studenckich.

W kontrolowanym okresie Uczelnia nie prowadziła domu studenckiego ani stołówki studenckiej, jedynym źródłem dochodów funduszu była dotacja i odsetki bankowe.¹⁴ Tym samym należy przyjąć, że wysokość środków funduszu odpowiadała wysokości środków pochodzących z dotacji.

Według sprawozdań z wykorzystania funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, w tym dotacji na pomoc materialną dla studentów i doktorantów sporządzonych za 2017 i 2018 r. stan funduszu w tys. zł kształtował się następująco:

stan na 01.01.2017 r.	64,8
stan na 31.12.2017 r.	76,9
stan na 01.01.2018 r.	76,9
stan na 31.12.2018 r.	135,6

(dowód: akta kontroli str. 161, 271)

Uczelnia nie utworzyła księgowego konta, które odzwierciedlać powinno stan funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów na początek i koniec każdego okresu bilansowego i sprawozdawczego. Nie jest więc możliwe potwierdzenie prawidłowości danych wykazanych w sprawozdaniach.

¹⁴ Ze względu na nieprawidłowości w przekazywaniu środków dotacji na odrębny rachunek bankowy nie ustalono kwoty odsetek.

W oparciu o historię operacji na rachunku pomocniczym służącym do gromadzenia środków funduszu i wypłat pomocy materialnej oraz ewidencję księgową na kontach 130-0003 „Rachunek bieżący” i analitycznych 249 „Pozostałe rozrachunki – stypendia”, ustalono że łączna kwota wypłaconych w 2017 r. stypendiów wyniosła 500 000,00 zł, na co składały się wypłaty:

- stypendiów socjalnych – 216 400,00 zł,
- stypendiów specjalnych dla osób niepełnosprawnych – 103 600,00 zł,
- stypendiów rektora dla najlepszych studentów – 180 000,00 zł.

W sprawozdaniu z wykorzystania funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, w tym dotacji na pomoc materialną dla studentów i doktorantów w 2017 r., Uczelnia wykazała łączną kwotę wypłat związanych z pomocą materialną w wysokości 571,2 tys. zł.

Na podstawie historii operacji na rachunku pomocniczym oraz ewidencji księgowej ustalono, że łączna kwota stypendiów wypłaconych w 2018 r. wyniosła 467 450,00 zł, na co składały się wypłaty:

- stypendiów socjalnych – 270 250,00 zł,
- stypendiów specjalnych dla osób niepełnosprawnych – 64 250,00 zł,
- stypendiów rektora dla najlepszych studentów – 127 500,00 zł,
- zapomogi – 5 450,00 zł.

W sprawozdaniu z wykorzystania funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, w tym dotacji na pomoc materialną dla studentów i doktorantów w 2018 r. Uczelnia wykazała łączną kwotę wypłat związanych z pomocą materialną w wysokości 383,6 tys. zł.

Dane widniejące w sprawozdaniach są niezgodne z ewidencją księgową i ustalonym stanem faktycznym. W złożonym wyjaśnieniu Kanclerz Uczelni stwierdziła, że: „*Kwota wypłacanych stypendiów wykazana w sprawozdaniach za rok 2017 i 2018 została wykazana na podstawie imiennych list przyznania stypendiów. Natomiast ewidencje księgowe należności na kontach rachunkowych są bardziej wiarygodne*”.

(dowód: akta kontroli str. 1350-1354)

Powyższe ustalenia wskazują na brak należytego nadzoru Kanclerza Uczelni nad gospodarką finansową Uczelni, do czego obliguje § 4 ust. 4 *Regulaminu Organizacyjnego Uczelni*.

Zgodnie z art. 103 ust. 6 *Psw*, środki przeznaczone przez Uczelnię na pokrycie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg nie mogły przekroczyć 0,2% kwoty przyznanej dotacji.

W 2017 r. Uczelnia na ten cel mogła przeznaczyć kwotę 1 140,20 zł. W sprawozdaniu za 2017 r. Uczelnia wykazała koszty w wysokości 1,1 tys. zł. Według wyjaśnienia Kanclerza na kwotę tę składała się prowizja bankowa oraz koszty wysyłki decyzji przyznających stypendia. Na wyodrębnionym koncie księgowym 249 – 0006 „Rozrachunek z bankiem” dotyczącym stypendium ujęto wyłącznie prowizje bankowe w wysokości 866,00 zł.

Wysokość kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg w 2018 r. nie mogła przekroczyć kwoty 884,00 zł. W sprawozdaniu wykazano kwotę 0,8 tys. zł., tj. wynoszącą 0,2% przyznanej dotacji, jednak wyodrębniony rachunek bankowy został obciążony przez bank prowizjami w łącznej kwocie 1007,00 zł, co znalazło również odzwierciedlenie w ewidencji księgowej konta 249 – 0006 „Rozrachunek z bankiem”. Zatem Uczelnia przekroczyła o 123,00 zł koszty realizacji zadania sfinansowane dotacją, czym naruszyła postanowienie art. 103 ust. 6 *Psw*. Zgodnie z dyspozycją art. 412 ust. 3 *Psw*, środki te należy uznać jako wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem i jako takie podlegają zwrotowi do funduszu ze środków finansowych Uczelni innych niż pochodzące z subwencji lub dotacji z budżetu państwa.

Na podstawie analizy wszystkich operacji na rachunku bieżącym, rachunku wyodrębnionym¹⁵ oraz księgowani na kontach analitycznych 249, ustalono, że wysokość niewydatkowanych środków dotacji otrzymanych w roku 2017 i 2018 jest następująca:

Stan funduszu na dzień 1.01.2017 ¹⁶	64 800,00 zł
Dotacja otrzymana w 2017 r.	570 100,00 zł,
Wypłaty stypendiów w 2017 r.	500 000,00 zł,
Koszty obsługi	866,00 zł,
Niewykorzystane środki na dzień 31.12.2017	134 034,00 zł.
Stan funduszu na dzień 1.01.2018	134 034,00 zł
Dotacja otrzymana w 2018 r.	442 400,00 zł,

¹⁵ Rachunek bankowy nr _____ przeznaczony do gromadzenia i wydatkowania środków dotacji MNiSW.

¹⁶ Stan początkowy funduszu wg. sprawozdania F-01/s za 2017 r.

Wypłaty stypendiów i zapomogi	467 450,00 zł,
Koszty obsługi	1 007,00 zł,
Niewykorzystane środki na dzień 31.12.2018	107 997,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 1394)

Środki dotacji w kwocie 107 997,00 zł powinny znajdować się na rachunku wyodrębnionym, tymczasem, według wyciągów bankowych saldo tego rachunku na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiło 158,59 zł. Tym samym stan środków funduszu pomocy materialnej zgromadzonych na ww. rachunku według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. był niższy o 107 838,41 zł od kwoty ustalonej w toku kontroli.

Jednocześnie należy zauważyć, że środki pochodzące z dotacji w kwocie 107 997,00 zł nie zostały przekazane w terminie do dnia 15 stycznia 2019 r. na rachunek bankowy prowadzony przez Bank Gospodarstwa Krajowego, co stanowi naruszenie art. 243 ust. 2 *Pwu-Pswn*. Zgodnie z dyspozycją art. 243 ust. 2 *Pwu-Pswn* ww. środki Uczelnia ma obowiązek zwrócić do budżetu państwa, w trybie zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*¹⁷, tj. wraz z odsetkami naliczonymi jak dla zaległości podatkowych począwszy od dnia przekazania z budżetu państwa ww. środków dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 1351)

W oparciu o wyciągi bankowe z rachunku bieżącego, na który MNiSW przekazywało środki dotacji stwierdzono, że w dniu ich wpływu Uczelnia przeznaczała je na regulowanie zobowiązań powstałych w związku z jej funkcjonowaniem. Zobowiązania finansowane w znacznym stopniu środkami dotacji dotyczyły wynagrodzeń, kosztów energii, najmu oraz zaległości wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Urzędu Skarbowego. Poniżej przedstawiono przykładowe kwoty wydatków bieżących finansowanych środkami dotacji, która wpłynęła w dniu:

- 26 stycznia 2017 r. (70 700,00 zł) sfinansowano wydatki bieżące w kwocie 54 019,69 zł – wynagrodzenia w wysokości 31 738,13 zł oraz płatności z tytułu zakupu usług w wysokości 22 281,56 zł (energia, telefony, catering, wywóz nieczystości) – (WB nr 18/20017),

¹⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.

- 20 lutego 2017 r. (70 700,00 zł) sfinansowano wypłaty wynagrodzeń w kwocie 30 395,53 zł – (WB nr 35/2017),
- 11 grudnia 2017 r. (63 100,00 zł) sfinansowano wypłaty wynagrodzeń w kwocie 53 950,28 zł – (WB Nr 226/2017),
- 25 stycznia 2018 r. (57 000,00 zł) uregulowano zaległości wobec ZUS w kwocie 33 232,00 zł (WB nr 17/2018 z dnia 2018.01.25).

Jak wyjaśniła Kanclerz Uczelni: „*W związku z nieterminowymi opłatami czesnego za naukę studentów około 50 – 100 osób w tym także osób pobierających stypendium uczelnia korzystała ze środków funduszy dotacji, gdyż zobligowały nas terminy ZUS, Urzędu Skarbowego itp. Po zaciągnięciu należności od studentów kwoty zostały w całości pokryte*”.

(dowód: akta kontroli str. 1354)

Wyjaśnienia Kanclerza potwierdzają **okresowe** wykorzystywanie środków dotacji na pomoc materialną dla studentów na inne cele niż wskazane w art. 103 ust. 3 *Psw*.

3.1.2. Realizacja przez Uczelnię obowiązku wynikającego z art. 186 ust. 1 *Psw*¹⁸.

Kwestie związane ze świadczeniami pomocy materialnej dla studentów w kontrolowanym okresie zostały ustalone *Regulaminem ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Białymstoku*, (dalej Regulamin)¹⁹. W Regulaminie uwzględniono kryteria i tryb udzielania świadczeń pomocy materialnej, sposób wyłaniania studentów mogących otrzymać stypendium rektora, wzory wniosków o przyznanie poszczególnych rodzajów stypendiów i zapomogi, wzór oświadczenia o niepobieraniu świadczeń na innym kierunku studiów oraz sposób dokumentowania sytuacji materialnej studenta.

Regulamin zawiera zapisy sprzeczne z postanowieniami *Psw* w zakresie terminów wypłat stypendiów oraz dokumentacji związanej z ustalaniem dochodu rodziny studenta ubiegającego się o pomoc materialną. W § 8 ust. 4 *Regulaminu* dodano zastrzeżenie, że „*pierwsze stypendium*

¹⁸ Art. 186 ust. 1 *Psw* - Szczegółowy regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1-3 i 8, w tym szczegółowe kryteria i tryb udzielania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, sposób wyłaniania studentów mogących otrzymać stypendium rektora dla najlepszych studentów, wzory wniosków o przyznanie świadczeń, wzór oświadczenia o niepobieraniu świadczeń na innym kierunku studiów oraz sposób udokumentowania sytuacji materialnej studenta ustala rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego.

¹⁹ Wprowadzony Uchwałą nr 4/2014 Senatu Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Białymstoku z dnia 30 września 2014 r.

w danym roku jest wypłacane najpóźniej w grudniu wraz z wyrównaniem za poprzednie miesiące. Stypendium socjalne na drugi semestr wypłacane jest od miesiąca kwietnia z wyrównaniem za poprzednie miesiące”. Tymczasem, zgodnie z treścią art. 184 ust. 3 *Psw* stypendia powinny być wypłacane co miesiąc. W § 19 ust. 2 *Regulaminu* określono, że w sytuacjach budzących wątpliwości co do wiarygodności przedstawionych dokumentów, „o możliwości przyznania stypendium socjalnego decyduje sytuacja studenta znajdująca potwierdzenie w ocenie środowiska”. Tymczasem art. 179 ust. 8 *Psw* przewiduje uwzględnienie w takiej sytuacji, doręczonego zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej o sytuacji dochodowej i majątkowej studenta i rodziny.

Ponadto, Uczelnia przekazała zarządzenia Rektora Uczelni w sprawie szczegółowych zasad przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów:

- a) w roku akademickim 2016/2017 obowiązywały:
 - a. zarządzenie nr 7/1/2016 z dnia 1 października 2016 r.,
 - b. zarządzenie nr 4/2017 z dnia 19 maja 2017 r.,
- b) w roku akademickim 2017/2018 obowiązywały:
 - a. zarządzenie nr 6/2017 z dnia 1 października 2017 r.,
 - b. zarządzenie nr 2/2018 z dnia 26 kwietnia 2018 r.,
- c) w roku akademickim 2018/2019 obowiązywało zarządzenie nr 8/1/2018 z dnia 30 września 2018 r.

Wyżej wymienione zarządzenia nie zostały zaakceptowane przez Uczelnianą Radę Samorządu Studentów. Powyższe świadczy o nieprzestrzeganiu przez Uczelnię wymogu określonego w art. 186 ust. 1 *Psw*.

(dowód: akta kontroli str. 220-224)

3.1.3. Realizacja przez Uczelnię obowiązku wynikającego z art. 177 ust. 1-3 *Psw*.

Zgodnie z treścią § 4 *Regulaminu*, Komisję Stypendialną powołuje Dziekan spośród studentów delegowanych przez Samorząd Studencki Uczelni oraz pracowników Uczelni. W skład Komisji Stypendialnej wchodzi: pracownik naukowy Uczelni – Przewodniczący Komisji, pracownik administracyjny Uczelni oraz przynajmniej trzech studentów delegowanych przez samorząd studencki. Komisje Stypendialne w kontrolowanym okresie były powołane Zarządzeniami Dziekana Wydziału Nauk Społecznych, skład komisji odpowiadał wymogom *Regulaminu*.

Odwoławczą Komisję Stypendialną powołał zgodnie z § 5 *Regulaminu* Rektor. W jej skład weszli: pracownik naukowy Uczelni – Przewodniczący Komisji, pracownik administracyjny

Uczelni oraz trzech studentów delegowanych przez samorząd studencki. Żadna z powołanych osób nie była członkiem obydwu komisji.

Przewodniczący obu Komisji posiadali nadane przez Rektora uprawnienia do podpisywania decyzji o przyznaniu stypendium socjalnego, specjalnego dla osób niepełnosprawnych i zapomogi.

(dowód: akta kontroli str. 225-242)

W myśl postanowień § 6 ust. 5 *Regulaminu* Komisja Stypendialna zbierała się nie rzadziej niż raz w semestrze. Potwierdzeniem realizacji ww. postanowienia są protokoły z posiedzeń Komisji Stypendialnej oraz Odwoławczej Komisji Stypendialnej.

(dowód: akta kontroli str. 422-491)

Powyższe potwierdza realizację przez Uczelnię wymogów wynikających z art. 177 ust. 1-3 *Psw*.

3.1.4. Realizacja przez Uczelnię obowiązku wynikającego z art. 175 ust. 1 Psw.

W kontrolowanym okresie 331 studentów złożyło 483 wnioski o przyznanie świadczeń pomocy materialnej dla studentów, w tym:

- a) 269 wniosków o przyznanie stypendium socjalnego,
- b) 169 wniosków o przyznanie stypendium rektora dla najlepszych studentów,
- c) 40 wniosków o przyznanie stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych,
- d) 5 wniosków o przyznanie zapomogi,

Z tej liczby 271 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie przez Komisję Stypendialną lub Odwoławczą Komisję Stypendialną. Przyznawanie stypendiów i zapomóg na wniosek studenta odpowiada wymogowi art. 175 ust. 1 *Psw*.

3.1.5. Realizacja przez Uczelnię obowiązku wynikającego z art 184 ust. 3 Psw.

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 3 *Psw* stypendia socjalne, stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz stypendia rektora dla najlepszych studentów powinny być wypłacane co miesiąc. Uczelnia nie stosowała się do tego zapisu wypłacając ww. stypendia ze znacznym opóźnieniem, wynoszącym od 3 do 6 miesięcy, co przedstawiono w tabeli 1 i 2.

Tabela 1. Kwoty stypendiów wypłaconych w 2017 r. ze wskazaniem miesiąca, którego dotyczyły.

Miesiąc	Kwota przelewów w zł	Wypłaty gotówki w zł	Razem zł	Miesiąc, za który wypłacono stypendia
styczeń	16 200,00	0,00	16 200,00	X, XI ,XII 2016.
luty	0,00	0,00	0,00	
marzec	10 200,00	1 400,00	11 600,00	I, II 2017
kwiecień	21 200,00	0,00	21 200,00	I, II 2017
maj	68 200,00	2 447,00	70 647,00	I, II, III, IV 2017
czerwiec	163 800,00	0,00	163 800,00	I, II, III ,IV 2017.
lipiec	17 100,00	0,00	17 100,00	III, IV, V, VI 2017
sierpień	12 800,00	0,00	12 800,00	I ,II, III, IV, V, VI 2017 r.
wrzesień	20 500,00	1 550,00	22 050,00	V, VI 2017
październik	135 203,00	0,00	135 203,00	III ,IV, V, VI 2017
listopad	0,00	0,00	0,00	
grudzień	25 700,00	3 700,00	29 400,00	X, XI, XII 2017
Razem	490 903,00	9 097,00	500 000,00	

Tabela 2. Kwoty stypendiów wypłaconych w 2018 r. ze wskazaniem miesiąca, którego dotyczyły.

Miesiąc	Kwota przelewów w zł	Wypłaty gotówki w zł	Razem zł	Miesiąc, za który wypłacono stypendia
styczeń	20 900,00	0,00	20 900,00	X, XI 2017
luty	24 100,00	0,00	24 100,00	X, XI 2017
luty	1 900,00	0,00	1 900,00	I 2018
marzec	6 050,00	0,00	6 050,00	X, XI 2017
marzec	950,00	0,00	950,00	I 2018
kwiecień	23 450,00	0,00	23 450,00	XII 2017
kwiecień	22 950,00	0,00	22 950,00	I 2018
maj	3 000,00	0,00	3 000,00	XII 2017
maj	8 450,00	0,00	8 450,00	I 2018
czerwiec	92 700,00	4 950,00	97 650,00	I, II, III 2018

lipiec	9 150,00	600,00	9 750,00	IV, V, VI 2018
sierpień	9 900,00	4 650,00	14 550,00	-
wrzesień	6 300,00	4 500,00	10 800,00	-
październik	83 400,00	0,00	83 400,00	IV, V, VI 2018
grudzień	139 550,00	0,00	139 550,00	X, XI, XII 2018
Razem	452 750,00	14 700,00	467 450,00	

Ponadto, dowody księgowe stanowiące podstawę wypłaty stypendiów nie zawierały elementów określonych w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. nie zawierały nazwy wystawcy dokumentu, podpisu wystawcy, daty sporządzenia, stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania do ujęcia w księgach rachunkowych.

Nie posiadały również elementów świadczących o dokonaniu ich kontroli pod względem rachunkowym i merytorycznym oraz zatwierdzenia do wypłaty, czym naruszono art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 300-402)

3.1.6 Wnioski studentów o przyznanie stypendium i decyzji wydanych na ich podstawie.

Oceny prawidłowości przyznawania pomocy materialnej dokonano w oparciu o dokumentację związaną z 136 decyzjami wydanymi dla 81 studentów, co stanowi 28% wszystkich wydanych decyzji.

Badana próba obejmowała wnioski:

- 9 studentów, którym przyznano tylko stypendium socjalne,
- 16 studentów, którym przyznano wyłącznie stypendium rektora dla najlepszych studentów,
- 2 studentów, którym przyznano wyłącznie stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych,
- 3 studentów, którym przyznano stypendium socjalne oraz stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych,
- 2 studentów, którym przyznano stypendium rektora dla najlepszych studentów i stypendium socjalne,
- 1 studenta, któremu przyznano stypendium socjalne i zapomogę,
- 48 studentów rozpatrzonych negatywnie.

Dokumenty dotyczące przyznania stypendiów i zapomogi.

Do każdego wniosku dołączane było oświadczenie studenta o niepobieraniu świadczeń na więcej niż jednym kierunku studiów. Wszystkie stypendia zostały przyznane w prawidłowej wysokości, tj. zgodnie z kwotami ustalonymi w Zarządzeniach Rektora. W przypadku wniosków o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych do wniosków dołączone było orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Co do zasady, stypendia przyznawane były na okres:

- jednego semestru w przypadku stypendiów socjalnych,
- roku akademickiego w przypadku stypendiów rektora dla najlepszych studentów
- roku akademickiego, w przypadku stypendiów specjalnych dla osób niepełnosprawnych, lecz nie dłużej niż do czasu ważności orzeczenia o niepełnosprawności (za wyjątkiem jednego przypadku).

Decyzje Komisji Stypendialnej podpisywane były przez Przewodniczącą Komisji, posiadającą stosowne upoważnienie Rektora. Zawierały pouczenie o przysługującym od decyzji odwołaniu do Odwoławczej Komisji Stypendialnej w ciągu 14 dni od daty doręczenia.

Formą doręczenia decyzji był ich odbiór osobisty w rektoracie Uczelni, z tym że w 6 przypadkach stwierdzono brak potwierdzenia ich odbioru przez studenta.

Dokumenty dotyczące odmowy przyznania stypendiów i zapomóg.

W kontrolowanym okresie negatywnie rozpatrzono 48 wniosków złożonych przez 46 studentów, z tego:

- 38 wniosków o przyznanie stypendium rektora dla najlepszych studentów,
- 5 wniosków o przyznanie stypendium socjalnego,
- 1 wniosek o przyznanie stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych,
- 4 wnioski o przyznanie zapomogi.

Przyczynami odmowy przyznania ww. świadczeń były:

- przekroczenie 10% limitu uprawnionych studentów każdego kierunku studiów (art. 174 ust. 4 *Psw*),
- kontynuowanie nauki na drugim kierunku studiów (art. 184 ust. 5 *Psw*),
- niespełnianie wymaganych kryteriów dochodowych,
- brak znamion zdarzenia losowego.

W przypadku otrzymania decyzji odmownych wydanych po rozpatrzeniu przedmiotowych wniosków, studenci nie korzystali z uprawnień wynikających z art. 175 ust. 3 *Psw*.

Ponadto, 11 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia ze względu na:

- niezuzpełnienie braków formalnych, mimo wystosowanego do studentów wezwania (9 osób),
- skreślenie z listy studentów (1 osoba),
- przebywanie na urlopie dziekańskim (1 osoba).

Na podstawie analizy dokumentów związanych z przyznawaniem pomocy materialnej stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Komisja Stypendialna na posiedzeniu w dniu 6 grudnia 2016 r. przyznała studentowi (nr albumu 4796) stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych na okres październik 2016 r. – czerwiec 2017 r., podczas gdy dołączone do wniosku orzeczenie o stopniu niepełnosprawności potwierdzało istnienie niepełnosprawności od dnia 23 stycznia 2012 r do dnia 30 kwietnia 2017 r.

Tym samym Komisja Stypendialna nie dochowała wymogu art. 180 *Psw* przyznając studentowi świadczenie na okres maj – czerwiec 2017 r., w którym brak było potwierdzenia niepełnosprawności studenta.

Jednocześnie należy zauważyć, że student doręczył kolejne orzeczenie o niepełnosprawności wydane 23 maja 2017 r. potwierdzające istnienie niepełnosprawności od dnia 23 stycznia 2012 r. do dnia 31 maja 2019 r.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że naruszenie przez Komisję Stypendialną art. 180 *Psw* nie miało negatywnego wpływu na prawidłowość wypłacania studentowi stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych.

(dowód: akta kontroli str. 527-532)

- w 30 decyzjach Odwoławczej Komisji Stypendialnej wydanych w sprawie przyznania stypendiów rektora dla najlepszych studentów nie wskazano okresu, na jaki przyznano to świadczenie, podano w nich natomiast informację o roku akademickim, w którym student uzyskał średnią ocen uprawniającą do ubiegania się o stypendium,
- decyzje wydawane przez Odwoławczą Komisję Stypendialną zawierają pouczenie o treści: „*Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Odwoławczej Komisji*

Stypendialnej w ciągu 14 dni od daty jej doręczenia". Tymczasem, zgodnie z art. 175 ust. 3 w związku z art. 175 ust. 4 *Psw*, w takim przypadku studentowi przysługiwał wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy,

- Decyzje wydawane przez Komisję Stypendialną oraz Odwoławczą Komisję Stypendialną nie zawierają daty oraz podstawy prawnej ich wydania, co stanowi naruszenie art. 107 *Kpa*.

(dowód: akta kontroli str. 547-1231)

3.2 Identyfikacja środków funduszu pomocy materialnej pochodzących z dotacji.

Uczelnia gromadziła środki z dotacji na odrębnym rachunku bankowym, jednakże według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. Uczelnia nie przekazała z rachunku bieżącego Uczelni na wyodrębniony rachunek bankowy środków finansowych pochodzących z dotacji w kwocie 64 235,00 zł, co stanowi naruszenie art. 92 ust. 3 *Psw*.

Uwzględniając powyższe, a także dokonując analizy wszystkich operacji na rachunku bieżącym, rachunku wyodrębnionym oraz księgowani na kontach księgowych niemożliwe było zidentyfikowanie środków dotacji opisanych w pkt 3.1.1 niniejszego dokumentu.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponoszą: Rektor, Kanclerz Uczelni oraz Główny Księgowy²⁰

Działalność Uczelni w tym zakresie ocenia się negatywnie.

Stosownie do treści art. 92. ust. 3 *Psw*, środki z dotacji z budżetu państwa na zadania ustawowo określone uczelnia niepubliczna winna gromadzić na odrębnych rachunkach bankowych. Uczelnia dla tego celu przeznaczyła jeden z rachunków pomocniczych o numerze prowadzony w ramach umowy ramowej zawartej

Ewidencja księgową obrotów na powyższym rachunku prowadzona była na koncie 130 - 0003 – „Rachunek pomocniczy – dotacje MNiSW”.

²⁰ Patrz przyp. 12

Poza zakładowym planem kont, Uczelnia nie posiada dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, do czego zobowiązuje ją art. 10 ustawy o rachunkowości. Sposób ewidencjonowania środków dotacji ustalono na podstawie okazanego planu kont oraz wydruków z ewidencji księgowej.

Wpływ środków dotacji i ich wykorzystanie ujmowane były na koncie rozrachunków 249 – „Pozostałe rozrachunki – Stypendia”, w ramach którego utworzono następujące konta analityczne pozwalające na wyodrębnienie kwot otrzymanej dotacji oraz kwot dokonanych wypłat według form pomocy:

- 249-0000 – „Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – wpłaty”, na którym ujmowano wpływy dotacji z MNiSW,
- 249-0001 – „Stypendia socjalne studentów”,
- 249-0002 – „Stypendia socjalne w zwiększonej wysokości z tytułu miejsca zamieszkania”,
- 249-0003 – „Stypendia specjalne studentów”,
- 249-0004 – „Stypendia naukowe Rektora”,
- 249-0005 – „Zapomogi udzielane studentom”,
- 249-0006 – „Rozrachunek z bankiem dot. stypendium związany z prowizją MNiSW”.

Powyższe konta powołane zostały Zarządzeniem Nr 4/1 2015 Kanclerza Uczelni z dnia 14 sierpnia 2015 r.

Otrzymane środki dotacji ujmowane były pod datą ich wpływu na rachunek bankowy Uczelni na odpowiednich kontach księgowych.

(dowód: akta kontroli str. 254-259)

W oparciu o wyciągi bankowe z konta bieżącego, z konta pomocniczego oraz ewidencję księgową konta 130-0003 „Rachunek pomocniczy – dotacje MNiSW” ustalono łączne kwoty środków przekazanych na wyodrębniony rachunek w poszczególnych miesiącach 2017 i 2018 r.

Tabela 3. Kwoty dotacji przekazanej na wyodrębniony rachunek w latach 2017 - 2018

2017				2018			
Wpływ dotacji na rachunek bieżący Uczelni	Kwota (w zł)	Przekazanie dotacji na rachunek pomocniczy	Kwota (w zł)	Wpływ dotacji na rachunek bieżący Uczelni	Kwota (w zł)	Przekazanie dotacji na rachunek pomocniczy	Kwota (w zł)
styczeń	70 700	styczeń	16200	styczeń	57000	styczeń	19300
luty	70 700	luty	0	luty	57000	luty	26150
marzec	70 700	marzec	10300	marzec	nd	marzec	7000
kwiecień	13200	kwiecień	21800	kwiecień	46900	kwiecień	46500
maj	56400	maj	68200	maj	46900	maj	12200
czerwiec	112600	czerwiec	166700	czerwiec	93800	czerwiec	92700
lipiec	nd	lipiec	16600	lipiec	nd	lipiec	8560
sierpień	nd	sierpień	12820	sierpień	nd	sierpień	9950
wrzesień	dd	wrzesień	20735	wrzesień	nd	wrzesień	6350
październik	56300	październik	137000	październik	46900	październik	84400
listopad	56400	listopad	0	listopad	46900	listopad	46900
grudzień	63100	grudzień	25700	grudzień	47000	grudzień	92200
Razem	570100	Razem	496055	Razem	442400	Razem	452210

Opracowanie własne na podstawie akt kontroli

Z powyższego wynika, że otrzymane w 2017 r. środki dotacji w wysokości 74 045,00 zł nie zostały w tym roku przekazane na wyodrębniony rachunek bankowy, z kolei w 2018 r. Uczelnia przekazała na wyodrębniony rachunek bankowy środki finansowe w kwocie o 9 810,00 zł wyższej niż dotacja otrzymana na ten cel.

Tym samym należy uznać, że według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. Uczelnia nie przekazała na wyodrębniony rachunek bankowy środków finansowych pochodzących z dotacji z lat 2017 i 2018 w kwocie 64 235,00 zł.

3.3. Wysokość dochodu uprawniającego do otrzymania pomocy materialnej (stypendium socjalnego).

Wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniająca do ubiegania się o stypendium socjalne ustalona została zgodnie z art. 179 ust. 3 *Psw*, jednakże bez

porozumienia z samorządem studenckim, czym naruszono postanowienia art. 179 ust. 2 *Psw.*

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponoszą: Rektor oraz Kanclerz Uczelni.

Działalność Uczelni w tym zakresie ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

3.3.1 Realizacja przez Uczelnię obowiązku wynikającego z art. 179 ust. 2 *Psw.*

Zgodnie z treścią art. 179 ust. 2 *Psw* rektor, w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego ustala wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne. Wysokość dochodu oraz kwoty należnego stypendium zostały określone następującymi zarządzeniami Rektora:

- a) Zarządzenie nr 7/1/2016 z dnia 1 października 2016 r. w sprawie ustalenia i przyznania świadczeń pomocy materialnej studentom od października 2016 r., w sprawie maksymalnej wysokości dochodu na osobę w rodzinie uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne,
- b) Zarządzenie nr 4/2017 z dnia 19 maja 2017 r. w sprawie ustalenia i przyznania świadczeń pomocy materialnej studentom od marca 2017 r., w sprawie maksymalnej wysokości dochodu na osobę w rodzinie uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne,
- c) Zarządzenie nr 6/2017 z dnia 1 października 2017 r. w sprawie maksymalnej wysokości dochodu na osobę w rodzinie uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne,
- d) Zarządzenie nr 2/2018 z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia i przyznania świadczeń pomocy materialnej studentom od marca 2018 r. do czerwca 2018 r., w sprawie maksymalnej wysokości dochodu na osobę w rodzinie uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne,
- e) Zarządzenie nr 8/1/2018 z dnia 30 września 2018 r. w sprawie ustalenia i przyznania świadczeń pomocy materialnej studentom od października 2018 r. w sprawie maksymalnej wysokości dochodu na osobę w rodzinie uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne,

Powyższe zarządzenia nie zostały zaakceptowane przez samorząd studencki, czym naruszono wymóg art. 179 ust. 2 *Psw.*

3.3.2. Realizacja przez Uczelnię obowiązku wynikającego z art. 179 ust. 3 Psw.

Zgodnie z treścią art. 179 ust. 3 Psw, wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta, nie może być niższa niż 1,30 kwoty, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej²¹ oraz wyższa niż 1,30 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych²².

Ustalona przez Rektora w okresie kontrolowanym maksymalna wysokość dochodu uprawniającego do ubiegania się o stypendium socjalne wynosiła:

- a) od 1 października 2016 r. - 1043,90 zł,
- b) od 1 października 2017 r. - 668,20 zł,
- c) od 1 października 2018 r. - 686,40 zł.

Powyższe kwoty mieszczą się w granicach ustalonych z uwzględnieniem art. 179 ust 3 Psw.

Wysokość przyznawanych stypendiów socjalnych uzależniona była od wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta i wynosiła od 300,00 zł do 1000,00 zł miesięcznie. W jednym przypadku dochód we wniosku studenta został zawyżony o 0,36 zł, jednakże nie miało to wpływu na wysokość przyznanego stypendium.

3.4. Podział dotacji oraz wypłaty stypendiów zgodnie z art. 174 ust. 2 i 4 Psw.

W Uczelni dokonano podziału dotacji w porozumieniu z organem samorządu studenckiego, czym spełniono obowiązek wynikający z zapisu art. 174 ust. 2 Psw z zachowaniem wymogów zawartych w art. 174 ust. 4 Psw.

Działalność Uczelni w tym zakresie ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z ww. przepisami, Rektor Uczelni w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego dokonał podziału dotacji przyznanej na 2017 i 2018 r. Środki na stypendia rektora dla najlepszych studentów stanowiły nie więcej niż 60% środków przeznaczonych łącznie na stypendia rektora dla najlepszych studentów, stypendia socjalne i zapomogi. Ponadto, stypendia rektora dla najlepszych studentów zostały przyznane w liczbie nie większej niż 10% liczby studentów każdego kierunku studiów prowadzonego w uczelni. Realizację powyższego przedstawiają poniższe tabele.

²¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 i 1985

²² Dz. U. z 2017, poz. 1952

Tabela nr 4. Udział środków wydatkowanych na stypendia rektora dla najlepszych studentów w środkach ogółem wydatkowanych na stypendia dla najlepszych studentów, stypendia socjalne i zapomogi w latach 2017-2018 (w zł).

Rodzaj pomocy materialnej	2017 r.	2018 r.
Stypendia rektora dla najlepszych studentów	180000,00	127500,00
Stypendia socjalne	216400,00	270250,00
Zapomogi	0,00	5450,00
Razem	396400,00	403200,00
Procentowy udział stypendiów dla najlepszych studentów	45,4	31,6

Tabela nr 5. Procentowy udział studentów, którzy otrzymali stypendium rektora dla najlepszych studentów w ogólnej liczbie studentów danego kierunku studiów w 2017 r. (według stanu na 1 grudnia 2017).

Kierunek studiów	Liczba przyznanych stypendiów	Liczba studentów na kierunku	Procentowy udział
Pedagogika	18	239	7,5
Bezpieczeństwo wewnętrzne	11	127	8,7
Psychologia	11	161	6,8
Administracja	0	0	0

Tabela nr 6. Procentowy udział studentów, którzy otrzymali stypendium rektora dla najlepszych studentów w ogólnej liczbie studentów danego kierunku studiów w 2018 r. (według stanu na 1 grudnia).

Kierunek studiów	Liczba przyznanych stypendiów	Liczba studentów na kierunku	Procentowy udział
Pedagogika	23	268	8,6
Bezpieczeństwo wewnętrzne	9	132	6,8
Psychologia	10	164	6,1
Administracja	0	0	0

Z przedstawionych powyżej danych, wynika, że w okresie kontrolowanym środki wydatkowane na stypendia rektora dla najlepszych studentów stanowiły mniej niż 60% środków wydatkowanych na stypendia socjalne, stypendia dla najlepszych studentów i zapomogi. Ponadto, stypendia rektora dla najlepszych studentów zostały przyznane w liczbie nie większej niż 10% liczby studentów każdego kierunku studiów prowadzonego w uczelni, co jest zgodne z art. 174 ust. 4 *Psu*.

3.5. Przyznawanie zapomóg w okresie objętym kontrolą.

W okresie objętym kontrolą Uczelnia przyznała studentowi zapomogę zgodnie z art. 183 Psw. W związku z powyższym działalność Uczelni w tym obszarze ocenia się pozytywnie.

W kontrolowanym okresie 5 studentów wnioskowało o przyznanie zapomogi. Pozytywnie rozpatrzono jeden wniosek studenta, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Kwota przyznanej jednorazowo zapomogi wyniosła 5 450,00 zł. Pozostałe 4 wnioski zostały rozpatrzone negatywnie z powodu braku znamion zdarzenia losowego, które wskazywali we wnioskach studenci.

3.6. Przechowywanie dokumentów dotyczących przyznania studentowi pomocy materialnej.

Teczki akt osobowych studentów nie zawierały pełnej dokumentacji dotyczącej przyznania studentowi pomocy materialnej, do czego obliguje Uczelnię zapis § 4 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Działalność Uczelni w tym zakresie ocenia się negatywnie.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponoszą: Rektor oraz Kanclerz Uczelni.

Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów Uczelnia zakłada teczkę akt osobowych studenta, w której przechowuje się m.in. dokumenty dotyczące przyznania studentowi pomocy materialnej.

Analizie poddano 88 teczek akt osobowych studentów. W zakresie objętym kontrolą stwierdzono, że w teczkach umieszczono jedynie oświadczenie studenta o niepobieraniu świadczeń na więcej niż jednym kierunku studiów oraz decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia. Wnioski o udzielenie pomocy materialnej wraz z załącznikami przechowywane były oddzielnie.

(dowód: akta kontroli str.287-296)

IV. ZALECENIA.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, uwagi i oceny oraz fakt wejścia w życie *Pwsn*, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli zalecam Panu Rektorowi:

1. Dokonanie zwrotu środków dotacji w kwocie 107 997,00 zł do budżetu państwa, zgodnie z art. 243 ust. 2 *Pwu-Pswn*, tj. wraz z odsetkami naliczonymi jak dla zaległości podatkowych począwszy od dnia przekazania z budżetu państwa ww. środków dotacji.
2. Dokonanie zwrotu środków dotacji w kwocie 123,00 zł do funduszu stypendialnego zgodnie z art. 412 ust. 3. *Pswn*, ze środków finansowych Uczelni innych niż pochodzące z dotacji z budżetu państwa.
3. Przeznaczanie środków dotacji wyłącznie na świadczenia wymienione w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 oraz art. 413 *Pswn*.
4. Gromadzenie środków pochodzących z dotacji na odrębnym rachunku bankowym, tj. zgodnie z art. 407 ust. 1 *Pswn*.
5. Gospodarowanie środkami pochodzącymi z budżetu państwa zgodnie z art. 408 ust. 2 *Pswn*.
6. Rzetelne sporządzanie sprawozdań finansowych składanych do Ministerstwa.
7. Prowadzenie rachunkowości zgodnie z art. 408 ust. 3 *Pswn*.
8. Terminowe realizowanie wypłat stypendium dla studentów, tj. zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 92 ust. 1 *Pswn*.
9. Skorygowanie informacji o stanie środków funduszu stypendialnego na dzień 1 stycznia 2019 r. przekazanej do Ministra na podstawie art. 241 ust. 6 *Pwu-Pswn*.
10. Wydawanie decyzji w sprawie przyznania świadczeń pomocy materialnej zgodnie z wymogami wynikającymi z *Kpa*.
11. Ustalenie regulaminu świadczeń pomocy materialnej dla studentów odpowiadającego wymogom art. 95 ust. 1 *Pswn*.
12. Ustalanie szczegółowych zasad przyznawania stypendiów w porozumieniu z samorządem studenckim, tj. zgodnie z art. 420 ust. 2 *Pswn*.
13. Dokumentowanie przebiegu studiów zgodnie z § 44 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.²³

²³ Dz.U. z 2018 r. poz. 1861, ze zm., § 44 ust. 1 - Teczki akt osobowych studentów, założone dla studentów przyjętych na studia przed dniem wejścia w życie rozporządzenia oraz na rok akademicki 2018/2019, są prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli, proszę o poinformowanie Ministra o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu. Jednocześnie informuję, że realizacja wskazanych zaleceń może być przedmiotem ponownej kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli od Wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. Ministra
PODSEKRETARZ STANU

dr hab. Sebastian SKWA

.....
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego